

Okul Müdürlerinin Demokratik Tutum ve Davranışlarının Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi

Abdulkadir Uzun¹ Esra Beyarslan Ayan² Aslı Pasinlioğlu³

Rabia Türkmen⁴ Aysun Erton⁵ Ahmet Aldemir⁶

Atıf/Reference: Uzun, A., Beyarslan Ayan, E., Pasinlioğlu, A., Türkmen, R., Erton, A. ve Aldemir, A. (2023). Okul Müdürlerinin Demokratik Tutum ve Davranışlarının Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi. *Yönetim ve Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2(4), 570-576.

Özet

Bu araştırmada, öğretmenlerin okul müdürünün demokratik tutum ve davranış düzeylerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma genel tarama modeliyle tasarlanmıştır. Araştırma sonucunda; demokratik tutum ve davranışları ortalamanın üstünde çıktığı görülmektedir. Öğretmenlerin algılarına göre okul müdürünün demokratik tutum ve davranış algılarının kadın ve erkeğe göre farklılık çıkmamıştır. Okul müdürünün demokratik tutum ve davranışları ile yaş gruplarının aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. Buna 22-30 yaş arası grubun demokratik tutum ve davranışları algısı 31-40 ile 41 yaş ve üzeri gruplarından daha yüksek algıladıkları sonucu çıkmıştır. Yine, öğretmenlerin algılarına göre okul müdürünün demokratik tutum ve davranışlarının evli ve bekara göre farklılık çıkmıştır. Buna göre bekarların demokratik tutum ve davranış algısı evlilerden daha yüksek olduğu bulunmuştur. Ayrıca, öğretmenlerin algılarına göre demokratik tutum ve davranışları genel algılarının lisans ve yüksek lisansa göre farklılık çıkmıştır. Buna göre zaman demokratik tutum ve davranışları genel boyutunda lisans mezunlarının algısı yüksek lisans mezunlarından daha yüksek olduğu bulunmuştur. Son olarak demokratik tutum ve davranışları genel boyutu ile mesleki deneyim gruplarının aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. Buna göre 1-5 yıl mesleki deneyim olan grubun demokratik tutum ve davranışları algısı 6-10 yıl iler 16 yıl ve üzeri mesleki deneyim gruplarından daha yüksek algıladıkları sonucu çıkmıştır.

Anahtar Sözcükler: Demokratik tutum ve davranışı, okul müdürü, öğretmen, tutum.

Examining the Democratic Attitudes and Behaviors of School Principals According to Some Variables

Abstract

This research aimed to examine the democratic attitudes and behavior levels of teachers and school principals. The research was designed with a general screening model. As a result of the research; It is seen that democratic attitudes and behaviors are above average. According to the perceptions of the teachers, there was no difference in the democratic attitude and behavior perceptions of the school principal between men and women. The difference between the democratic attitudes and behaviors of the school principal and the arithmetic averages

¹ Okul Müdürü; Bedri Rahmi Eyüboğlu İlkokulu, <https://orcid.org/0000-0003-1673-7544>; uzun_612@hotmail.com;

² Müdür Yardımcısı; Çankaya Cengizhan İlkokulu, <https://orcid.org/0009-0006-4520-1377>; eayan5858@gmail.com;

³ Öğretmen; Çankaya Şehit Battal İlgin İlkokulu, <https://orcid.org/0009-0006-7616-1822>; asli.0625@hotmail.com;

⁴ Okul Müdürü; İbrahim Yılmaz Kız AİHL, <https://orcid.org/0009-0009-9580-3255>; rbtrkmn06@gmail.com;

⁵ Müdür Yardımcısı; Mordoğan Fatma Emin Karaağaç ÇPAL, <https://orcid.org/0009-0008-3582-2027>; aysunerton@hotmail.com;

⁶ Öğretmen; Erdoğan Şahinoğlu Ortaokulu, <https://orcid.org/0000-0002-9832-6767>; ahmetaldemir060580@gmail.com;

of the age groups was found to be statistically significant. It was concluded that the perception of democratic attitudes and behaviors of the group between the ages of 22-30 was higher than the groups between the ages of 31-40 and 41 and above. Again, according to the teachers' perceptions, the democratic attitudes and behaviors of the school principal differed between married and single people. Accordingly, it was found that single people's perception of democratic attitudes and behavior was higher than married people. In addition, according to teachers' perceptions, general perceptions of democratic attitudes and behaviors differed according to undergraduate and graduate degrees. Accordingly, it was found that the perception of undergraduate graduates in the general dimension of democratic attitudes and behaviors was higher than that of graduate graduates. Finally, the difference between the general dimension of democratic attitudes and behaviors and the arithmetic averages of the professional experience groups was found to be statistically significant. Accordingly, it was concluded that the perception of democratic attitudes and behaviors of the group with 1-5 years of professional experience was higher than the groups with 6-10 years of professional experience and 16 years and more of professional experience.

Keywords: Democratic attitude and behavior, school principal, teacher, attitude.

1. Giriş

Demokrasinin bir yaşam biçimi haline gelmesinde ve toplum tarafından benimsenmesinde eğitimin rolü büyüktür. Toplumlar, eğitim sistemlerinin sahip olduğu demokratik süreçler oranında demokrasiyi öğrenir, benimser ve sosyal hayatlarına uygularlar. Okullar da kendi yapılarını ve tüm paydaşlarını ilgilendiren kararlar doğrultusunda bu rolü yerine getirebilirler (Gündüz & Saraç, 2021). Okul müdürleri bu konuda kilit bir role sahiptir çünkü demokratik okul müdürlerinin varlığı okul örgütünün verimliliği ve sürekliliği için önemlidir (Durdağı, 2014). Ayrıca, okul müdürlerinin eğitim süreçlerindeki demokratik tutumları, öğretmenlerin öğrencilere yönelik demokratik tutumlarını da etkilemektedir (Güner, 2002). Öğretmenlerin demokratik tutumları, öğrencilerin demokrasiyi daha fazla benimsemelerine ve davranışlarına yansımalarına yardımcı olacaktır. Dolayısıyla okul müdürü ile başlayan bu süreç potansiyel olarak eğitim sistemini ve toplumu etkileyebilir (Bursalıoğlu, 2000).

Son yıllarda sosyal, kültürel ve ekonomik alanlarda yaşanan gelişmeler okulların işleyişinde bazı değişiklikleri beraberinde getirmiş ve okul müdürlerinin niteliklerinin yeniden belirlenmesini gerekli kılmıştır. Bu bağlamda okulun iç ve dış çevresindeki tüm paydaşları motive edebilecek ve ortak bir hedefe odaklanmalarını sağlayabilecek okul müdürlerine günümüz dünyasında ihtiyaç duyulmaktadır. Bu açıdan okul müdürleri, öğretmen davranışlarını doğrudan etkileyebilen, okulda demokratik iklim ve değerlerin yerleşmesine hizmet eden bir konumdadır (Aslan, Doğan, & Akbulut, 2023). Eğitim süreçlerinin başarısı, etkili ve sağlıklı bir iletişim ortamı ancak öğretmenlerin okul örgütüne güvenmesi, bağlılık göstermesi ve kararlarına saygı duyulmasıyla sağlanabilir. Bunun da okul yönetiminde okul müdürlerinin demokratik tutumları ile mümkün olabileceği açıktır. Demokratik tutuma sahip okul müdürleri, amaçlarına ulaşmak için birlikte çalıştıkları insanlara değer verir, yönetim yetkisini astlarıyla paylaşır, tüm eğitsel ve yönetsel süreçlerde onların görüşlerini alır ve liderlik davranışlarını onların görüşleri doğrultusunda şekillendirirler. Ayrıca, uzlaşmacı, hoşgörülü ve dürüsttürler, doğru yönetim sergilerler ve etkili iletişim becerileri gösterirler. Öte yandan, demokratik tutumlara sahip olmayan okul müdürleri tarafından yönetilen okullarda iç paydaşlar giderek iz bırakabilir, kendilerini güçsüz hissedebilir ve örgütsel mutluluk azalabilir (Doğan & Aslan, 2021).

Bu araştırmada, okul müdürlerinin demokratik tutumlarının farklı değişkenlere göre incelenmesi amaçlanmıştır.

2. Yöntem

Bu araştırma, genel tarama modeliyle tasarlanmıştır. Çalışma grubunun seçiminde olasılığa dayanmayan örnekleme çeşidinden uygun (amaca yönelik) örnekleme tekniği kullanılmıştır (Şimşek & Yıldırım, 2013). Araştırmaya katılan öğretmenlerin demografik özellikleri hakkında betimsel istatistiklere ait veriler aşağıdaki Tablo 1'de gösterilmektedir.

Tablo 1. Katılımcıların Demografik Bilgileri

Değişken	Grup	n	%
Cinsiyet	Kadın	100	49.5
	Erkek	102	50.5
Yaş	22-30 yaş arası	63	31.2
	31-40 yaş arası	80	39.6
	41 yaş ve üzeri	59	29.2
Medeni Durum	Evli	144	71.3
	Bekar	58	28.7
Öğrenim Durumu	Lisans	165	81.7
	Lisansüstü	37	18.3
Mesleki Deneyimi	1 - 5 yıl arası	61	30.2
	6 - 10 yıl arası	44	21.8
	11 - 15 yıl arası	34	16.8
	16 yıl ve üzeri	63	31.2
Toplam		202	100.0

p < .05

Tabloda yer alan istatistiki değerlere göre, araştırmaya katılan öğretmenlerin % 50,5'inin erkek olduğu; % 39,6'sının 31-40 yaş arası olduğu; % 71,3'ünün evli olduğu; % 81,7'sinin lisans mezunu olduğu; % 30,2'sinin 1-5 yıl arası mesleki deneyime sahip olduğu tespit edilmiştir.

Veri toplama aracı olarak, okulu yöneticilerinin okul yönetiminde sergiledikleri tutum ve davranışların demokratiklik düzeyini ölçmek amacıyla oluşturulmuş 33 soru maddesi yer bulunmaktadır. Ölçek 2007 yılında Aslı Ağıroğlu Bakır tarafından geliştirilmiştir (Bakır, 2007). Ölçek 33 madde ve tek boyutta oluşurken Cronbach alfa katsayı değeri .98 çıkmıştır. İstatistik analizlerin IBM SPSS paket programı ile yapılmıştır. Sürekli değişkenlerin normal dağılıma uygunluğunun Skewness ve Kurtosis testi ile test edilmiştir.

Tablo 2. Ölçek ve Alt Boyutların Normallik Varsayımı

	N	Min	Maks	Ort	S.Sapma	Skewness	Std. Hata	Kurtosis	Std. Hata
Demokratik Tutum ve Davranış Ölçeği	202	2.03	5.00	4.0653	.80569	-.651	.171	-.534	.341

p < .05

Okul müdürlerinin demokratik tutum ve davranışları ölçeği için çarpıklık ve basıklık değeri +1.5 ile -1.5 arasında olduğu görülmektedir. Tabachnick ve Fidell' e göre de çarpıklık ve basıklık değeri +1.5 ile -1.5 arasında olduğunu zaman parametrik test olarak kabul edilip ona göre işlem yapılabileceğini ifade etmektedir (Tabachnick & Fidell, 2013). Bu anlamda Okul müdürlerinin demokratik tutum ve davranışları ölçeği normallik varsayımına göre uygun ve parametrik analizlerin yapılabileceği gerekmektedir.

Ayrıca demokratik tutum ve davranışları aritmetik ortalaması 4,06±0,81 ile ortalamanın üstünde çıktığı görülmektedir.

3. Bulgular

Araştırmada kullanılan öğretmenlerin görüşlerine göre okul müdürlerinin demokratik tutum ve davranışları ile cinsiyetleri arasında anlamlı bir ilişkinin olup olmadığının tespiti için bağımsız örneklem t testi yapılmıştır.

Tablo 3. Öğretmenlerin Görüşlerine Göre Okul Müdürlerinin Demokratik Tutum Ve Davranışlarının Cinsiyete Göre İncelenmesi

Değişken	N	Ortalama	S.S.	t	df	p
Demokratik Tutum ve Davranış Ölçeği	Kadın	100	4.1048	.81022	.691	200
	Erkek	102	4.0264	.80333		

p < .05

Bağımsız örneklem t testi, katılımcıların cinsiyetlerine göre öğretmenlerin okul müdürünün demokratik tutum ve davranış algılarının farklarını ortaya koymak için kullanılmıştır. Analiz sonucunda; öğretmenlerin algılarına göre okul müdürünün demokratik tutum ve davranış algılarının kadın ve erkeğe göre farklılık çıkmamıştır.

Araştırmada kullanılan öğretmenlerin görüşlerine göre okul müdürlerinin demokratik tutum ve davranışları ile yaş grupları arasında anlamlı bir ilişkinin olup olmadığının tespiti için ANOVA testi yapılmıştır.

Tablo 4. Öğretmenlerin görüşlerine göre okul müdürlerinin demokratik tutum ve davranışları Algılarının Yaş Gruplarına Göre İncelenmesi

f. x ss Değerleri						ANOVA Sonuçları				
Puan	Grup	N	X	S.S.	Var.K.	KT	Sd	KO	F	p
Okul müdürünün	22-30 yaş arası	63	4.3872	.63837	Gruplar arası	9.572	2	4.786	7.877	.001*
demokratik tutum	31-40 yaş arası	80	3.8985	.85011	Grup içi	120.906	199	.608		
ve davranışları	41 yaş ve üzeri	59	3.9476	.81523	Toplam	130.478	201			1>2.3
	Total	202	4.0653	.80569						

p < .05

Tabloda görülebileceği üzere, öğretmenlerin görüşlerine göre okul müdürlerinin demokratik tutum ve davranışları algılarına ait aritmetik ortalamalarının yaş değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda;

Okul müdürünün demokratik tutum ve davranışları ile yaş gruplarının aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur (F(2,199); ,001). Bu farkın tespiti için post hoc analizlerinden Sheffe sonucuna göre 22-30 yaş arası grubun demokratik tutum ve davranışları algısı 31-40 ile 41 yaş ve üzeri gruplarından daha yüksek algıladıkları sonucu çıkmıştır.

Araştırmada kullanılan öğretmenlerin görüşlerine göre okul müdürlerinin demokratik tutum ve davranışları ile medeni durumları arasında anlamlı bir ilişkinin olup olmadığının tespiti için bağımsız örneklem t testi yapılmıştır.

Tablo 5. Öğretmenlerin görüşlerine göre okul müdürlerinin demokratik tutum ve davranışları Algılarının Medeni Durumlarına Göre İncelenmesi

Değişken		N	Ortalama	S.S.	t	df	p
Demokratik Tutum ve Davranış Ölçeği	Evli	144	3.9806	.84477	-2.639	133.800	.009*
	Bekar	58	4.2753	.66009			

p < .05

Bağımsız örneklem t testi, katılımcıların medeni durumlarına göre öğretmenlerin okul müdürünün demokratik tutum ve davranış algılarının farklarını ortaya koymak için kullanılmıştır. Analiz sonucunda; öğretmenlerin algılarına göre okul müdürünün demokratik tutum ve davranışlarının evli ve bekara göre farklılık çıkmıştır. Buna göre bekarların demokratik tutum ve davranış algısı evlilerden daha yüksek olduğu bulunmuştur.

Araştırmada kullanılan öğretmenlerin görüşlerine göre okul müdürlerinin demokratik tutum ve davranışları ile öğrenim durumları arasında anlamlı bir ilişkinin olup olmadığının tespiti için bağımsız örneklem t testi yapılmıştır.

Tablo 6. Öğretmenlerin görüşlerine göre okul müdürlerinin demokratik tutum ve davranışları Algılarının Öğrenim Durumlarına Göre İncelenmesi

Değişken		N	Ortalama	S.S.	t	df	p
Demokratik Tutum ve Davranış Ölçeği	Lisans	165	4.1240	.78952	2.208	200	.028*
	Lisansüstü	37	3.8034	.83575			

p < .05

Bağımsız örneklem t testi, katılımcıların öğrenim durumlarına göre öğretmenlerin okul müdürünün demokratik tutum ve davranış algılarının farklarını ortaya koymak için kullanılmıştır. Analiz sonucunda; öğretmenlerin algılarına göre demokratik tutum ve davranışları genel algılarının lisans ve yüksek lisansa göre farklılık çıkmıştır. Buna göre zaman demokratik tutum ve davranışları genel boyutunda lisans mezunlarının algısı yüksek lisans mezunlarından daha yüksek olduğu bulunmuştur.

Araştırmada kullanılan öğretmenlerin görüşlerine göre okul müdürlerinin demokratik tutum ve davranışları ile mesleki deneyim grupları arasında anlamlı bir ilişkinin olup olmadığının tespiti için ANOVA testi yapılmıştır.

Tablo 7. Öğretmenlerin görüşlerine göre okul müdürlerinin demokratik tutum ve davranışları Algılarının Mesleki Deneyim Gruplarına Göre İncelenmesi

Puan	Grup	f. x ss Değerleri				ANOVA Sonuçları				
		N	X	S.S.	Var.K.	KT	Sd	KO	F	p
Demokratik	1 - 5 yıl arası	61	4.4133	.66949	Gruplar arası Grup içi Toplam	14.851	3	4.950	8.477	.000* 1>2.4
Tutum	ve 6 - 10 yıl arası	44	3.7955	.80560		115.627	198	.584		
Davranış	11 - 15 yıl arası	34	4.2219	.67808		130.478	201			
Ölçeği	16 yıl ve üzeri	63	3.8321	.85812						
	Total	202	4.0653	.80569						

p < .05

Tabloda görülebileceği üzere, öğretmenlerin görüşlerine göre okul müdürlerinin demokratik tutum ve davranışları algılarına ait aritmetik ortalamalarının mesleki deneyim değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda;

Demokratik tutum ve davranışları genel boyutu ile mesleki deneyim gruplarının aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur (F(3,198); ,000). Bu farkın tespiti için post hoc analizlerinden Sheffe sonucuna göre 1-5 yıl mesleki deneyim olan grubun demokratik tutum ve davranışları algısı 6-10 yıl iler 16 yıl ve üzeri mesleki deneyim gruplarından daha yüksek algıladıkları sonucu çıkmıştır.

4. Sonuç ve Öneriler

Bu araştırmada, okul müdürlerinin demokratik tutumlarının farklı değişkenlere göre incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin % 50,5'inin erkek olduğu; % 39,6'sının 31-40 yaş arası olduğu; % 71,3'ünün evli olduğu; % 81,7'sinin lisans mezunu olduğu; % 30,2'sinin 1-5 yıl arası mesleki deneyime sahip olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca demokratik tutum ve davranışları aritmetik ortalaması 4,06±0,81 ile ortalamanın üstünde çıktığı görülmektedir. Bu bulgu Bayır'ın (2016) çalışmasıyla paralellik göstermektedir. Literatürde günümüzde okul müdürlerinin demokratik tutumlarının yüksek olması gerektiği yönünde değerlendirmeler bulunmakta ve yapılan çalışmalarda okul müdürlerinin demokratik tutum düzeylerinin yüksek olduğu bildirilmektedir (Özbek, 2016). Okullar şüphesiz demokrasinin öğretildiği ve yerleştiği örgütlerdir (Zencirci, 2013). Sonuç olarak, eğitim örgütlerindeki tüm paydaşların yüksek düzeyde demokratik tutuma sahip olması beklenen ve istenen bir durumdur.

Öğretmenlerin algılarına göre okul müdürünün demokratik tutum ve davranış algılarının kadın ve erkeğe göre farklılık çıkmamıştır. Bu bulgu Bayır'ın (2016) çalışmasıyla paralellik göstermektedir. Literatürde günümüzde okul müdürlerinin demokratik tutumlarının yüksek olması gerektiği yönünde değerlendirmeler bulunmakta ve yapılan çalışmalarda okul müdürlerinin demokratik tutum düzeylerinin yüksek olduğu bildirilmektedir (Özbek, 2016). Okullar şüphesiz demokrasinin öğretildiği ve yerleştiği örgütlerdir (Zencirci, 2013). Sonuç olarak, eğitim örgütlerindeki tüm paydaşların yüksek düzeyde demokratik tutuma sahip olması beklenen ve istenen bir durumdur.

Okul müdürünün demokratik tutum ve davranışları ile yaş gruplarının aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. Buna 22-30 yaş arası grubun demokratik tutum ve davranışları algısı 31-40 ile 41 yaş ve üzeri gruplarından daha yüksek algıladıkları sonucu çıkmıştır. Yine, öğretmenlerin algılarına göre okul müdürünün demokratik tutum ve davranışlarının evli ve bekara göre farklılık çıkmıştır. Buna göre bekarların demokratik tutum ve davranış algısı evlilerden daha yüksek olduğu bulunmuştur.

Ayrıca, öğretmenlerin algılarına göre demokratik tutum ve davranışları genel algılarının lisans ve yüksek lisansa göre farklılık çıkmıştır. Buna göre zaman demokratik tutum ve davranışları genel boyutunda lisans mezunlarının algısı yüksek lisans mezunlarından daha yüksek olduğu bulunmuştur. Son olarak demokratik tutum ve davranışları genel boyutu ile mesleki deneyim gruplarının aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. Buna göre 1-5 yıl mesleki deneyim olan grubun demokratik tutum ve davranışları algısı 6-10 yıl iler 16 yıl ve üzeri mesleki deneyim gruplarından daha yüksek algıladıkları sonucu çıkmıştır.

Araştırmada elde edilen tüm bulgulara dayanarak, okul müdürlerinin öğretmenlerin kendilerini özgürce ifade edebilecekleri ortamlar yaratmaları ve hem yatay hem de dikey iletişim kanallarını etkin bir şekilde kullanmaları gerekmektedir. Ayrıca, öğretmenlerin okul müdürlerinin demokratik tutumlarına ilişkin algılarını artırmak için okul müdürleriyle birlikte karar alma süreçlerine dahil olabilecekleri profesyonel ekip projelerinde yer almaları gerekmektedir.

Kaynakça

- Akyel, Ö. (2015). *Determining the level of democratic attitudes and behaviors of school principals based on the opinions of secondary school teachers: Kocaeli province İzmit district case. Unpublished Master's Thesis.* Okan University Institute of Social .
- Aslan, H., Doğan, Ü., & Akbulut, E. (2023). Examining The Effect of School Principals' Democratic Attitudes On Teachers' Perceptions of Organizational Alineation. *Journal of the Human and Social Science Researches*, 1855-1873.
- Bakır, A. A. (2007). *Sergiledikleri Demokratik Tutum Ve Davranışlar Açısından İlköğretim Okulu Yöneticilerinin Değerlendirilmesi (Malatya İli Örneği)* . Malatya: İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Bayır, E. (2016). *A research on the democratic attitudes of primary and secondary school administrators in terms of teacher perceptions: The case of Ataşehir district of Istanbul province. Unpublished Master's Thesis.* Yeditepe University.
- Bursalıoğlu, Z. (2000). *Eğitimde yönetimi anlamak ve sistemi çözümlemek*. Ankara: Pegem.
- Doğan, Ü., & Aslan, M. (2021). Examining the relationship between teachers' perceptions of chaotic leadership, organizational alienation and organizational happiness with structural equation modeling. *Journal of Inonu University Faculty of Education*, 460-485.
- Durdağı, A. (2014). The relationship between democratic attitudes of primary and secondary school administrators and school culture according to teachers' perceptions. *Journal of Educational Sciences Research*, 35-48.
- Gündüz, Y., & Saraç, G. (2021). The relationship between school principals' democratic attitudes and teachers' perceptions of organizational trust. *Journal of National Education*, 335-356.
- Güner, Ş. (2002). *Power sources of transformational leadership and evaluation of the armed forces organization in terms of suitability for transformational leadership. Unpublished Master's Thesis.* Isparta: Süleyman Demirel University.
- Özbek, B. (2015). *Teachers' views on democratic attitudes and behaviors of school administrators. Unpublished Master's Thesis.* Gaziantep: Institute of Social Sciences.
- Şimşek, H., & Yıldırım, A. (2013). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayınevi.
- Tabachnick, B., & Fidell, L. (2013). *Using Multivariate Statistics*. Boston : Pearson.
- Zencirci, İ. (2003). *Evaluation of the democratic level of administration in primary schools in terms of participation, freedom and autonomy dimensions. Unpublished Doctoral Dissertation.* Ankara: Ankara University Institute of Social Sciences.

EXTENDED ABSTRACT

This research aims to examine the democratic attitudes of school principals according to different variables. 50.5% of the teachers participating in the research were male; 39.6% are between the ages of 31-40; 71.3% were married; 81.7% had a bachelor's degree; It was determined that 30.2% had professional experience between 1-5 years. In addition, it is seen that the arithmetic mean of democratic attitudes and behaviors is above the average with 4.06 ± 0.81 . This finding is parallel to Bayır's (2016) study. There are evaluations in the literature today that the democratic attitudes of school principals should be high, and studies have reported that the democratic attitude levels of school principals are high (Özbek, 2016). Schools are undoubtedly organizations where democracy is taught and established (Zencirci, 2013). As a result, it is expected and desired for all stakeholders in educational organizations to have a high level of democratic attitude.

According to the perceptions of the teachers, there was no difference in the democratic attitude and behavior perceptions of the school principal between men and women. This finding is parallel to Bayır's (2016) study.

There are evaluations in the literature today that the democratic attitudes of school principals should be high, and studies have reported that the democratic attitude levels of school principals are high (Özbek, 2016). Schools are undoubtedly organizations where democracy is taught and established (Zencirci, 2013). As a result, it is expected and desired for all stakeholders in educational organizations to have a high level of democratic attitude.

The difference between the democratic attitudes and behaviors of the school principal and the arithmetic averages of the age groups was found to be statistically significant. It was concluded that the perception of democratic attitudes and behaviors of the group between the ages of 22-30 was higher than the groups between the ages of 31-40 and 41 and above. Again, according to the teachers' perceptions, the democratic attitudes and behaviors of the school principal differed between married and single people. Accordingly, it was found that single people's perception of democratic attitudes and behavior was higher than married people.

In addition, according to teachers' perceptions, general perceptions of democratic attitudes and behaviors differed according to undergraduate and graduate degrees. Accordingly, it was found that the perception of undergraduate graduates in the general dimension of democratic attitudes and behaviors was higher than that of graduate graduates. Finally, the difference between the general dimension of democratic attitudes and behaviors and the arithmetic averages of the professional experience groups was found to be statistically significant. Accordingly, it was concluded that the perception of democratic attitudes and behaviors of the group with 1-5 years of professional experience was higher than the groups with 6-10 years of professional experience and 16 years and more of professional experience.

Based on all the findings obtained in the research, school principals need to create environments where teachers can express themselves freely and use both horizontal and vertical communication channels effectively. In addition, in order to increase teachers' perceptions of the democratic attitudes of school principals, they should take part in professional team projects where they can be involved in decision-making processes together with school principals.